

# Осонтарин ва поктарин ибодат

[ Тоҷикӣ – Tajiki – طاجيكية ]

Абдурахмон ибни Носир Саъди

2012 - 1433

IslamHouse.com

# ﴿ أسهل وأطهر العبادات ﴾

«باللغة الطاجيكية»

عبد الرحمن بن ناصر السعدي

2012 - 1433

IslamHouse.com

## Осонтарин ва поктарин ибодат

Эй бандагони Худо, мо бисёр савобҳои охиратро аз даст медиҳем, дар ҳоле ки савоби охират беҳтар ва пойдортар аст.

﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾

﴿سورة العنكبوت ٦٤﴾

«Ва ин зиндаги танҳо беҳуда ва бозист. Ва дар асл зиндаги, ин дори охират аст, агар онҳо дониста бошанд» (Анкабут 64).

Мо барои ба даст овардани дунё чи қадар талошҳо мекунем, дар ҳоле ки Худованд фармудааст:

﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعٌ الْعُرُورِ﴾ [سورة الحديد ٢٠]

«Ва ҳаёти дунё танҳо бизоати мағрурист» (Ҳадид 20). Фарқ байни касе, ки дунёи имрӯзаро ва байни оне, ки фардои охиратро мехоҳад зиёд аст. Дар бораи ҳардуи онҳо Худованд фармудааст:

﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصَلُّهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا﴾ [سورة الإسراء ١٨]

﴿سورة الإسراء ١٨-١٩﴾

«Ҳарки танҳо осудагии дунёро бихоҳад, ба зуди барояш дар дунё ҳарчи бихоҳем, барои ҳар касе бихоҳем, медиҳем. Пас дӯзахро барои ӯ муқаррар мекунем, ки дар ҳолати таънашуда ва рондашуда вориди он мегарданд. Ва ҳар ки иродаи охиратро

кардааст ва барои дарёфти он тамоми кўшишашро харч намуда имон дорад, кўшиши ӯ қадрдони карда мешавад» (Исро 18-19).

Эй мусалмонон, барои дарёфти охират як роҳи осон аст, ки дар бисёр маврид мусалмонон аз он ғофиланд. Инчӯ як ибодати осон ва дорои савоби бузург аст, ки баъзе мусалмонон аз он дури мечўянд. Он ибодат зикр аст, ки зикркунандагонро аз рўйи мартаба ба ҷиҳодкунандагон мепайванданд, балки зиёда аз он, яъне ба садақакунандагону атоқунандагон ва ҳатто аз ин ҳам бештар.

Паёмбар (с) мегўяд: "Меҳоҳед шуморо ба беҳтарин ва нақўтарин амалҳоятон дар назди подшоҳи барҳақатон роҳнамои кунам, ки он баландтарини чиз дар дараҷоти шумо ва беҳтар аз додани тиллою танга ва беҳтар аз он ки бо душман дучор шаведу гардани онҳоро шиканеду гарданатонро шикананд, бошад? Он зикри Худост" (Тирмизи, Ибни Моҷа ва Ҳоким).

Бале, зикр ба гувоҳии Муҳаммади мустафо (с) беҳтарин ва поктарин амал дар назди Худо ва баландтарин дараҷа аст. Оё аз гуфтани "Субҳоналлоҳи ва биҳамдиҳи» очиз ҳасти? Оё медони, ки ин калимаҳо василаи мағфирати хато ва гуноҳ ҳастанд? Дар "Саҳеҳ"-и Бухори ва дигар китобҳои ҳадиси саҳеҳ омадааст, ки ҳар ки рўзе сад бор "Субҳаналлоҳи ва биҳамдиҳ" гўяд, хатоҳояш маҳв

мегардад агарчи мисли кафки болои баҳр бошанд ҳам.

Эй бародари имони, эй касе, ки аз барои раҳои аз шайтон паноҳгоҳ ва ҳимоятгар мехоҳи, бидон ки онро дар зикри Худо пайдо мекуни. Илова бар ин, дар он имтиёзот ва тўҳфаҳои раббониро низ зуд дармеёби. Дар ҳадисе, ки бар саҳеҳ буданаш иттифоқ аст, омадааст ки Паёмбар (с) фармуд: "Ҳар касе, ки рӯзе сад бор "Ло илоҳа иллаллоҳу ваҳдаҳу ло шарика лаҳу лаҳул мулку ва лаҳул ҳамду ва ҳува ғало кулли шайъин қадир" гӯяд, барояш савоби озод кардани даҳ ғулом ва сад ҳасана навишта шуда, сад гуноҳаш маҳв мегардад ва аз шайтон дар он рӯз то бегоҳ эмин гашта касе аз ӯ беҳтар намебошад, магар касе ки аз ин бештар зикр гуфта бошад"

Эй мусалмонон, зикр ин муҳофиз, қалъа, амон ва ҳимоятгар аст. Пӯшида нест, ки сафар кардан, даромадану баромадан аз хона, хӯрдану нӯшидан, хоб рафтану аз хоб бархостан, дар ҷое меҳмон шудан, қазои ҳоҷат, бо зан ҳамбистар шудан ва ғайри инҳо дуоҳои хоси худро доранд ва зикри онҳо зикркунандаро муҳофизат мекунанду баракат меоранд.

Муваффақият барои касест, ки онҳоро ҳифз намуда, анҷом медиҳад ва ҳамеша, шабу рӯз забонаш бо зикри Худо машғул аст. Ин нидои Раҳмон аст барои аҳли имон, ки фармудааст:

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾﴾ [سورة  
الأحزاب ٤١-٤٢]

«Эй касоне, ки имон овардаед, Худоро бисёр зикр намоед. Ва дар субҳу шом ўро тасбиҳ бигўед» (Аҳзоб 41-42).

Эй мусалмонон, аҳёнан дилҳои мо ба андозае танг ва қалбҳои мо бемор мешаванд, пас мо дар пайи ҷустуҷӯи илоҷ ва дур кардани ин изтироб инҷо ва онҷо мегардем. Беҳтарин илоҷи дилҳо зикри Худоост ва ба ин Худованде, ки мардумро хубтар медонад, гувоҳи додааст:

﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾﴾ [سورة  
الرعد ٢٨]

«Дониста бошед, ки бо ёди Худо дилҳо ором мегарданд» (Раъд 28).

Бале, ғамнок дар ёди Худо чизеро пайдо мекунад, ки аз ғам раҳояш мекунад. Замоне, ки касе раҳоят карда наметавонад, бо ёди Худо машғул шави, раҳо меёби.

﴿وَدَا التُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَضَّبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْعَمَّةِ وَكَذَلِكَ نُسَجِّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾﴾ [سورة الأنبياء ٨٧-٨٨]

«Ва Зо Нун ҳангоме, қаҳр карда рафт ва гумон кард мо қудрате ба ў надорем. Пас дар торики (шиками моҳи) садо кард, ки нест илоҳе ғайри ту, ту пок ҳасти, дар ҳақиқат ман аз ҷумлаи золимон будам, пас мо

дуои ўро иҷобат намудем ва аз ғам раҳояш кардем. Мўъминонро ҳам ба ин тариқ начот медиҳем» (Анбиё 88).

Бемор дар зикри Худо ороми ва сабук шудани дардро эҳсос мекунад. Ғариб дар ёди Худо мўнис ҳосил намуда, дарду алами ғурбаташ камтар мегардад.

Зикр камро зиёду заифро қави месозад ва мушкилотро сабуку осон мегардонад.

Ҳар ки дар ин шак дошта бошад, метавонад санчиш гузаронида, дар вақти зикр азамати Худоро ба ёд оварда ба ёри ва мадади ў бовар намояд.

Зан дар зикри Худо мададгоре барои адои масъулияташ пайдо мекунад. Бингаред ба қиссаи Фотима духтари Паёмбар (с). Вақто аз машақатҳои кори хона монда шуда буд, шунид, ки ба назди Паёмбар (с) асиронро оварданд. Ў рафт то аз падараш канизе талабад, ки дар корҳои рӯзгор мададгораш бошад. Чун ба онҳо рафт, падараш набуд ва Оишаро (р.з) онҳо ёфтун ҳолати худро ба Оиша (р.з) гуфт. Вақто ки Паёмбар (с) омад ва Оиша дар бораи омадани Фотима ба ў хабар дод, Паёмбар (с) ба хонаи Али ва Фотима (р.з) омад, дар ҳоле, ки онҳо бистари хобро партофта буданд. Паёмбар (с) дар байни ҳарудяшон нишаста гуфт: "Намехоҳед барои шумо чизеро биомӯзнам, ки бароятон аз ончи пурсидед, хубтар бошад? Чун ба ҷойҳои хоб

даромадед 33 бор "Аллоҳу акбар", 33 бор "Субҳоналлоҳ" ва 33 бор "Алҳамду лиллоҳ" биғӯед. Ин кор бароятон аз ходим хубтар аст" (Муттафақун алайҳи).

Эй бародари Исломи, чун дунё ба ту нахандад ва на дорои моликияти на дорои замин боши, пас доништа бош ки метавони дар ивази онҳо тавассути зикр ҳар мақсад, ки дори ҳосил намои.

Ба ин васияти ҳазрати Иброҳим назар афканед, ки дар шаби Исро ба Муҳаммад (с) чунин гуфта буд: "Эй Муҳаммад аз номи ман ба умматонат салом расон ва ба онҳо биғӯй, ки биҳишт ҷои нақӯст ва он хоки зебо ва оби ширин дошта дарахтонаш субҳоналлоҳ ва алҳамду лиллоҳ ва ло илоҳа иллаллоҳ ва аллоҳу акбар мебошад" (Тирмизӣ).

Дар кучоянд онҳое, ки имрӯз бо зикр ниҳол мешинонанд ва фардо дар ҷаннат самараи онро бармечинанд? Барои шинондани ниҳоли ҷаннат на монеъае ҳаст ва на мунозиъе. Балки он аз фазли Худованд аст, ки ба ҳар ки меҳоҳад медахад.

Эй бандағони Худо, чун шуморо Худованд ба зикри худ рӯзона, дар вақти машғулиятон муваффақ накард, пас шабонгоҳ чун торик шавад ва аз хоб бедор шавед, онро аз ёд набароред. Ба ин ҳадиси набави хуб андеша кунед, дар зеҳнатон онро ҷой диҳед ва тибқи он амал намоед.



Паёмбар (с) фармуданд: "Ҳар ки шаб бедор шавад ва "Ло илоҳа иллаллоҳу ваҳдаҳу ло шарика лаҳ лаҳул мулку ва лаҳул ҳамд ва ҳува ғало кулли шайъин қадир, алҳамду лиллоҳ, субҳоналлоҳ ва ло илоҳа иллаллоҳу валлоҳу акбар ва ло ҳавла ва ло қуввата илло биллоҳ" гуфта, баъди он бигӯяд худоё маро бубахш ва ё ҳар дуое намояд, он дуо қабул мешавад ва агар бархоста таҳорат карда намоз хонад, албатта, он намозаш мавриди қабул қарор мегирад" (Бухори). Эй бародари исломи, дар умум зикр ибодати осон аст ва аз караму фазилатҳое бархурдор аст, ки касе камтар онро ба ҷо биёрад пушаймон мегардад.

Зикр кардан эҳтиёҷ ба бекори надорад. Балки коргар метавонад дар аснои кораш зикр намояд, бе ин ки ба вазифааш ҳалал расонад ё инсон метавонад дар вақти рондани мошин ва дар байни зану фарзандонаш зикр намояд.

Зан метавонад дар вақти анҷоми корҳои хона зикр намояд. Барои зикр кардан на муҳтоҷ ба таҳорат кардан ҳастем ва на он вақти муайяне дорад, ки ба поён мерасад.

Зикрро дар ҳама вақт ва дар ҳама ҳолат метавон иҷро кард, ҳатто мард бо пушт зада метавонад зикр кунад. Чи зебост агар инсон шаб чун бо дунё падруд мекунад, бо ёди Худо бошад ва субҳ чун бар мехезад, бо ёди Худо хезад.

Оё медонед, ки зикр кардан назди Худованд маҳбубтарин ва бузургтарини қорхост? Ў фармудааст:

﴿أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾﴾ [سورة العنكبوت ٤٥]

«Ончи бароят аз китоб нозил кардем тиловат намо ва намозро барпо дор. Ҳамоно ки намоз аз фоҳишаги ва бади боз медорад. Ва, албатта, зикри Худо бехтар аст агар бидонед» (Анкабут 45).

Маъъоз ибни Ҷабал (р.з) аз Расули Худо (с) пурсид: Қадом амал назди Худо маҳбубтар аст? Гуфтанд: "Ин ки инсон бимираду забонаш машғули зикри Худо бошад" (Ибни Ҳиббон).

Зикр тамоми он садақа ва ҳачу умра ва чиҳодеро, ки аз инсон ғавт шудааст, иваз мекунад. Дар ҳадис омадааст, ки камбағалони муҳочир ба назди Паёмбар (с) омада гуфтанд: Бойҳо ҳам дараҷаи баландро ноил гаштанд ва ҳам биҳиштро соҳиб мешаванд. Паёмбар (с) гуфт: Чиро дар назар доред? Гуфтанд: Ҳамон тавр ки мо намоз мехонем, онҳо низ намоз мехонанд, ҳамон тавр ки рӯза мегирем онҳо низ рӯза мегиранд ва онҳо як чизи изофи доранд, ки он моли эшон аст ва тавассуташ ҳақ мекунанд, умра мекунанд, барои чиҳод сарф мекунанд ва садақа медиҳанд. Пас Паёмбар (с) гуфтанд: "Намехоҳед барои шумо чизе омӯзнам, ки ҳам мардуми гузаштаро бигзаред ва

ҳам ояндаро ва ҳеҷ касе аз шумо болотар набошад, магар он кас, ки монанди шумо бикунад?" Гуфтанд: Бале, эй расули Худо. Гуфт: "Баъди ҳар намоз сию се маротиба субҳоналлоҳ, алҳамду лиллоҳ ва аллоҳу акбар бигӯед" (Мутафақун алайҳ).

Барои мардон ва заноне, ки Худоро бисёр зикр мекунанд, ҳамин кофист ки Худованд барояшон омуриши ва аҷри бузургро ваъда додааст.

Чунончи Худованд фармудааст:

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنِينَ وَالْقَنَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَدِيعِينَ وَالْخَدِيعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّامِينَ وَالصَّامَاتِ وَالْحَافِظِينَ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ [سورة الأحزاب ٣٥]

«Ҳамоно ки занону мардони мусалмон, занону мардони мўъмин, занону мардони обид, занону мардони худотарс, занону мардони садақакун, занону мардони рӯзагир, занону мардони андоми худро ҳифзкунанда, занону мардони Худоро бисёр зикркунанда, барои ҳамаи инҳо Худованд омуриши ва мукофоти бузургро ваъда додааст» (Аҳзоб 35)

Бародарони исломи! хушо ба ҳоли он касоне, ки то кунун лабҳои эшон чи дар ҳолати танҳои ва чи бо мардум будан бо зикри Худо дар ҳаракатанд. Хушо, бар ҳоли ононе, ки пайвандҳои ангуштнашонро барои зикри Худо дар сафару дар хона мечунбонанд.

Соҳибдилонанд онҳое, ки истодаю нишаста ва бо паҳлу Худоро зикр меғўянд.

Муъминони ҳақиқи касоне ҳастанд, ки чун ёди Худо кунанд дилҳояшон ба ларза медарояд, муъминонанд касоне, ки бо ёди Худо дилҳояшон ором мегиранд. Дар инчо фарқи калон аст байни инҳо ва он касоне, ки чун ёди Худо кунанд, дилҳояшон мемирад ва чун ёди дигаре кунанд, хушҳол мегарданд.

Беле эй бандағони Худо, намозхонҳо Худоро бештар зикру истиғфор намудаю тиловат мекунанд. Зеро намоз ҳама пур аз зикру дуо ва тасбиҳу таҳлилу тақбиру тамҷид аст. Балки Худованд намозро зикр номидааст. Ҳамчуноне ки фармудааст:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾﴾ [سورة الجمعة ٩]

«Эй касоне ки имон овардаед, чун рӯзи чумъа ба намоз даъват намоянд, ба сӯйи зикри Худо шитобед ва савдои хешро қатъ намоед, ин барои шумо беҳтар аст, агар бидонед» (Чумъа-9).

Аммо мунофиқон Худоро аз ҳама камтар ёд мекунанд

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾﴾ [سورة النساء ١٤٢]

«Мунофиқон Худовандро фиреб карданиянд, дар ҳолеки Худо онҳоро мефиребад. Чун барои барпо намудани намоз хестанд, танбалона бармехезанд ва Худоро ёд намекунанд магар андаке» (Нисо 142)

Эй бандагони Худо, назди Худо агар инсон ёди азамати илоҳиро намояд ва инъому карами ӯро ёдрас шавад кори басо бузург аст, пас қалбаш бо зикри Худо битарсад ва аз чашмонаш об чори шавад дар ҷое, ки ғайри Худо касе ӯро набинад. Аз байни он ҳафт тоифае, ки рӯзи қиёмат онҳоро дар зери сояи худ мегирад, дар он рӯзе, ки чуз сояи ӯ сояи дигаре нест, якеаш мардест ки Худоро дар ҷои хилват зикр намуд ва аз чашмонаш об чори шуд. Худованд дар Қуръонаш фармудааст:

﴿وَأَذْكُر رَبِّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾ [سورة الأعراف ٢٠٥]

«Худовандро ба танҳои, бо зори ва субҳу шом зикр намо бидуни он ки садо баланд куни. Ва аз зумраи ғофилон мабош» (Аъроф 205)

Ва аҷаб бузург аст, агар инсон Худоро дар ҳоли бо мардум чамъ шудан зикр намояд, то Худоро ба ёди эшон орад. Барои инҳо ҳамин қадар ифтихор кофист, ки Худованд онҳоро бо гурӯҳе ёд мекунад, ки бехтар аз инҳо Худоро ёд кардаанд,. Ин ваъдаи бардуруф нест: "Ҳар ки манро дар байни мардум ёд кунад, ман

ўро дар байни мардуме ёд кунам, ки аз ин мардум бехтаранд" (Муттафақун алайҳ).

Чи хуб аст агар инсон халқи бузургро ва ё сунъи хубро дар олам мушоҳида намуда, ёди он зотро намояд, ки он сунъи зеборо офаридааст. Таачубовар аст, ки ҳавопайморо дар осмон бубинем ва ба ҳоли ӯ таачуб намоем, аммо ба бузургии он Зоте, ки осмонҳоро офариду заминро осмонро нигоҳ дошт, то инҳо нобуд нашаванд, таачуб намекунем. Оё агар нобуд шаванд, касе метавонад барқарорашон намояд? Албатта не! Зеро танҳо он Худованди азизу ҳақим ба ин қодир аст.

Эй бародари мўъмин! агар бори гуноҳ бароят гарон бошад ва дар гуноҳ ғарқ шуда эҳсоси гуноҳро намои, пас Худоро ёд кун, ки ин кафурати гуноҳон аст.

Дар боби адаби шахс дар "Саҳеҳ"-и Бухори омадааст, ки Расули Худо (с) шохчаи дарахтеро гирфта ларзонид, чизе нашуд, дубора ларзонд, боз чизе нашуд, дафъаи саввум ларзонд пас ҳамаи барги он афтид, баъди ин гуфт: "Субҳоналлоҳ валҳамду лиллоҳ ва ло илоҳа иллаллоҳ" хатоҳоро мерезонад, ҳамчуноне ки дарахт баргашро(мерезонад)" (Бухори). Оё ҳадиси баргаро (карт) шунидаед? Дар он бузургии зикр ва адолати илоҳи омадаст. Ин ҳадисро Тирмизӣ ривоят мекунад, Ҳоқим онро ҳасан номида саҳиҳаш мехонад ва Заҳаби ба он мувофиқ аст.

Расули худо (с) мефармояд: "Аз умматони ман мардеро рӯзи қиёмат миёни мардум бедор мекунад. Барои ӯ наваду нӯҳ китобро паҳн менамоёнд ва ҳар китоб ба андозаи дидани чашм калон аст. Барои он мард меғоянд: Оё чизеро аз ин навиштаҷот инкор мекуни ва ё котибони ман ба ту зулм кардаанд? Он мард меғояд: На, эй Худои ман. Барояш меғоянд: Оё узре дошти ва ё хубие карда буди? Мард тарсида меғояд: На. Барояш меғоянд: На туро назди мо хубиест ва барои он туро имрӯз зулме намекунад. Пас баргаеро мебароранд, ки дар он Ашҳаду ан ло илоҳа иллоҳ ва ашҳаду анна Муҳаммада-р-расулуллоҳ аст. Он мард меғояд: Худоё, ин корти хурд дар баробари ин ҳама сичилот (дафтарҳои гуноҳ) чи фоидае дорад? Барояш меғоянд: Туро зулм намекунад. Пас тамоми сичилотро дар як кафи тарозу мемонанду ин баргаро дар тарафи дигари тарозу ва тамоми сичилот сабук ва он барга гарон меояд"

Шайх Абӯ Абдуллоҳ Муҳаммад ибни Абӯбақр (р.х) меғояд: Бузургии амалҳо дар сурату шумораи он нест, балки бузургии онҳо дар дил аст. Ду коре ҳаст ки дар сурат бо ҳам яканд, вале дар фазилат байни онҳо аз замин то осмон фарқ аст. Вақто ки Худоро ёд мекунад, азамати ӯро дар хотир доред ва дилҳои худро бо ёди ӯ зинда намоед. Аз кори бидъат худдори кунад ва зикрҳоро монанди баъзе чоҳилон мағӯед.

Эй бародари исломи! барои бештар кардани зикри Худо худро одат кунон ва инро дар ёди дигарон низ андоз. Зеро зикр барои мўъминон пурманфиат аст. Чунон нашавад, ки дар қайди ҳаёт боши, вале дар қатори мурдагон.

Фарқ байни он кас ки Худоро ёд мекунад ва он ки Худоро ёд намекунад монанди фарқи байни мурда ва зинда аст.

Ва носихон ба ту чунин тавсия медиҳанд: "Ба ҳадисҳо рӯй овар ва ба фазилати он андеша намуда, онро ҳифз кун ва он миқдор ки бароят муяссар гардад, иҷро намо, зеро ороми, саодат, муҳофазат ва кўмакро дар дунё хоҳи ёфт. Аммо рӯзе, ки бо Худованд вохӯри дори, мукофоти баландеро ноил шави. Насиби ту аз мавъиза танҳо шунидан набошад.

Аҷаб бузург аст он хонае, ки дар он ёде аз Худо шавад. Ва аҷаб ҷойи хуб аст он ҷойҳои умуми ва корхонаҳо, чун дар онҳо садои зикри Худо баланд гардад.

Мо эҳтиёҷи зиёде дорем, то зикр дар васоили эълон, барномаҳои дарси, суханронии баромадҳо, хутбаҳо, маъракаҳо, баҳру барру ҳаво, ҷой махсуси худро ёбад. Ҳатто баъзе фақихон бар ин раъйнд, ки савоби зикр ба мурдаҳо ҳам мерасад.



Ин ҳама панд аст ва панд барои мўъминон аз фоида холи нест. Ҳар ки пандро қабул кард, барои манфиати худ қабул кард.

Худовандо, ба мо раҳм намо, зеро ту раҳими мо ҳасти ва азобамон мадеҳ, ки ту бар мо қодири. Худовандо, дар он рӯзе, ки рӯйҳо сафеду сиёҳ мешаванд, рӯйҳоямонро сиёҳ нанамо.